

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่องการพัฒนาทักษะการพูดสื่อสารและสืบเสาะหาความรู้
โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนสตรีศึกษา

โดย

นางรัชสุพร อรัญมิตร

ครู ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนสตรีศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

ชื่อเรื่องงานวิจัย การพัฒนาทักษะการพูดสื่อสารโดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ชื่อผู้ทำวิจัย นางรัชฎพร อรัญมิตร

ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนสตรีศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ความสำคัญของภาษาอังกฤษและวิจัยในชั้นเรียนภาษาอังกฤษสำหรับครูนั้น มีเหตุผลดังคือ ภาษาอังกฤษเป็นอีกภาษาหนึ่งที่มีความสำคัญมากในโลกปัจจุบัน เป็นภาษาที่ประชากรส่วนใหญ่ในโลกใช้เพื่อติดต่อ สื่อสาร หรือทำการค้าระหว่างกัน หลายประเทศใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการ ซึ่งสอดคล้องกับ(Fox News Point,2018) ได้จัดอันดับ “10 อันดับภาษาที่ใช้พูดมากที่สุดในโลก” จึงนับได้ว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางอีกภาษาหนึ่งที่ถูกใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารกับประชาคมโลก ประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้กำหนดไว้ในข้อกำหนดข้อที่ 34 ภาษาที่ใช้ทำงานในอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ “working language” (กรมอาเซียน, กระทรวงการต่างประเทศ , 2558) ดังนั้นในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จึงมีความสำคัญในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นอีกภาษาหนึ่งที่สำคัญสำหรับการติดต่อสื่อสาร และแสวงหาความรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จึงมีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อแสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 221)

จากความสำคัญดังกล่าวมานี้ วิจัยในชั้นเรียนภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญ ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะการพูด และการฟัง ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร การติดต่อค้าขายสินค้าและบริการกับชาวต่างชาติ และการพัฒนาทักษะอื่นๆควบคู่กันไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการพูด การออกเสียงภาษาอังกฤษที่ถูกต้องใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีศึกษา
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดสนทนา โดยใช้บทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่กำหนด

ขอบเขตของการวิจัย

ในการทำวิจัยในครั้งนี้ เป็นการเรียนรู้ผ่านบทสนทนาโดยใช้บทบาทสมมติ ในสถานการณ์ต่างๆ ที่กำหนดให้ โดยผู้ทำวิจัยได้คัดเลือกบทสนทนาที่มักพบบ่อยในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ง่ายต่อการพูดสื่อสารและการแสดงบทบาทสมมติ

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 และ 6/2 จำนวน 80 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกสนทนาในสถานการณ์ต่างๆดังนี้

1. บทพูดสนทนาทดสอบก่อนเรียน เป็นบทพูดแนะนำตนเองและแนะนำเพื่อน
2. บทสนทนาสถานการณ์ที่ 1 เรื่อง Have you seen it yet?
3. บทสนทนาสถานการณ์ที่ 2 เรื่อง For how long?
4. บทสนทนาสถานการณ์ที่ 3 เรื่อง What would you do?
5. บทสนทนาสถานการณ์ที่ 4 เรื่อง What's it made of?
6. บทสนทนาสถานการณ์ที่ 5 เรื่อง It's fresh, isn't it?
7. บทสนทนาที่ใช้ทดสอบหลังเรียนเป็นบทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆที่เลือกจากบทสนทนาจากบทเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือบทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ
2. ตัวแปรตาม คือความสามารถในการพูดสนทนา พูดสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

พฤศจิกายน 2567 ถึง กุมภาพันธ์ 2568

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ หมายถึง บทสนทนาที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นหรือคัดเลือกมา โดยเน้นสถานการณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน บทอ่าน และบทความที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อในระดับต่อไป

ความสามารถในการพูดสนทนา หมายถึง คะแนนที่ได้จากการสนทนาก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. นักเรียนพูดแนะนำตนเอง และแนะนำเพื่อนในห้อง 1 คน เพื่อวัดทักษะการพูดของนักเรียนเบื้องต้น โดยผู้เรียนสามารถเลือกคู่สนทนาได้ตามความสมัครใจ เป็นการวัดผลก่อนเรียน (Pre-test)
2. สร้างและกำหนดรูปแบบการพัฒนาทักษะการพูด และบทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของผู้เรียนตามขั้นตอน
3. สร้างและออกแบบตารางให้คะแนนการพูด เพื่อเปรียบเทียบกันในแต่ละครั้งรวมทั้งทดสอบหลังเรียน
4. ให้คะแนนผู้เรียนในการสนทนาแต่ละครั้ง ในตารางการให้คะแนนการพูดสนทนา

5. ผู้เรียนต้องสนทนากับคู่สนทนา ครบทั้ง 5 บท ครูให้คะแนนทั้ง 5 บท
6. เมื่อผู้เรียนพูดสนทนาครบแล้ว ต้องทดสอบหลังเรียน โดยผู้เรียนจะต้องจับสลากเพื่อเลือกหัวข้อสนทนาเพื่อทดสอบหลังเรียน (Posttest)

ผลการวิจัย

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการสนทนา

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
การออกเสียง	ออกเสียงถูกต้องตามหลักการออกเสียง มีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคอย่างสมบูรณ์	ออกเสียงถูกต้องตามหลักการออกเสียง เป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงถูกต้องเป็นบางส่วน แต่พอเข้าใจ	ออกเสียง ไม่ถูกต้อง ทำให้ไม่เข้าใจ	1	4
คำศัพท์ ส่วนวน และ โครงสร้างภาษา	ใช้คำศัพท์ ส่วนวนและโครงสร้างภาษาถูกต้องและเหมาะสม	ใช้คำศัพท์ ส่วนวนและโครงสร้างประโยคถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่หลากหลาย	ใช้คำศัพท์ ส่วนวนและโครงสร้างประโยคแบบง่าย ๆ และมีข้อผิดพลาด	ใช้คำศัพท์ ส่วนวนและโครงสร้างประโยคแบบง่าย ๆ และมีข้อผิดพลาดมาก	3	12
เนื้อหา	เนื้อหาถูกต้อง มีรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์	เนื้อหาถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาถูกต้อง เป็นบางส่วน	เนื้อหาไม่ถูกต้อง หรือมีข้อผิดพลาดมาก	3	12
ความ คล่องแคล่ว	พูดได้อย่างเป็นธรรมชาติ คล่องแคล่ว สื่อสารได้ชัดเจน	พูดติดขัดบางครั้ง แต่ยังสามารถสื่อสารได้ชัดเจน	พูดคล้ายแบบท่องจำ พอสื่อสารได้บ้าง	พูดเป็นแบบท่องจำ ตะกุกตะกัก สื่อสารได้น้อยมาก หรือไม่ได้เลย	2	8
การแสดงท่าทาง และน้ำเสียง ประกอบการพูด	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ดีมาก	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ในระดับดี	พูดโดยไม่แสดงท่าทางประกอบ น้ำเสียงคล้ายการอ่านหรือการท่องจำ	พูดโดยไม่แสดงท่าทางประกอบ น้ำเสียงเป็นการพูดแบบท่องจำ	1	4
รวม					10	40

เกณฑ์การประเมิน

34-40 คะแนน	ดีมาก
27-33 คะแนน	ดี
20-26 คะแนน	พอใช้
น้อยกว่า 20 คะแนน	ควรปรับปรุง

ตารางที่ 1 ตารางแสดงการพัฒนาทักษะการพูดสนทนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 40 คน

ผู้เรียนคนที่	วัดก่อนเรียน	บทสนทนาที่ 1	บทสนทนาที่ 2	บทสนทนาที่ 3	บทสนทนาที่ 4	บทสนทนาที่ 5	วัดหลังเรียน
1	30	34	33	35	34	36	35
2	32	34	36	34	36	35	35
3	28	31	30	32	34	34	33
4	30	32	32	34	33	35	35
5	34	34	35	36	35	35	36
6	35	34	35	37	37	36	35
7	31	32	32	34	31	35	35
8	29	31	31	30	33	34	34
9	27	29	29	31	31	32	32
10	33	33	32	34	35	35	36
11	27	28	31	30	30	28	30
12	32	32	34	33	34	35	35
13	31	32	32	31	33	33	33
14	31	32	31	32	33	34	33
15	30	33	32	34	34	33	34
16	28	31	31	30	30	32	30
17	29	30	30	31	32	31	31
18	31	33	32	33	32	34	34
19	31	32	31	32	33	34	33
20	30	33	32	34	34	33	34

เกณฑ์การประเมิน

34-40 คะแนน	ดีมาก
27-33 คะแนน	ดี
20-26 คะแนน	พอใช้
น้อยกว่า 20 คะแนน	ควรปรับปรุง

ตารางที่ 2 ตารางแสดงการพัฒนาทักษะการพูดสนทนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 40 คน

ผู้เรียนคนที่	วัดก่อนเรียน	บทสนทนาที่ 1	บทสนทนาที่ 2	บทสนทนาที่ 3	บทสนทนาที่ 4	บทสนทนาที่ 5	วัดหลังเรียน
1	29	34	33	32	34	33	33
2	31	34	36	34	36	35	38
3	28	31	30	32	34	34	33
4	30	32	32	34	33	35	35
5	31	34	35	34	35	35	35
6	32	34	35	35	37	35	37
7	32	32	32	34	31	35	35
8	29	31	31	30	33	34	34
9	27	29	29	31	31	32	32
10	32	33	32	34	35	35	36
11	27	28	31	30	30	28	30
12	32	32	34	33	34	35	35
13	31	32	32	31	33	33	33
14	31	32	31	32	33	34	33
15	32	33	32	34	34	33	34
16	28	31	31	30	30	32	30
17	29	30	30	31	32	31	31
18	31	33	32	33	32	34	34
19	31	32	31	32	33	34	33
20	30	33	32	34	34	33	34

เกณฑ์การประเมิน

34-40 คะแนน	ดีมาก
27-33 คะแนน	ดี
20-26 คะแนน	พอใช้
น้อยกว่า 20 คะแนน	ควรปรับปรุง

ตารางที่ 3.1 ตารางสรุปผลการพัฒนาทักษะการพูดสนทนาบทที่ 1 ของนักเรียนจำนวน 80 คน

บทสนทนาบทที่1	จำนวนนักเรียน(คน)	ร้อยละ
คะแนนเกณฑ์ดีมาก	20	25
คะแนนเกณฑ์ดี	60	75
คะแนนเกณฑ์พอใช้	-	
ควรปรับปรุง	-	

ตารางที่ 3.2 ตารางสรุปผลการพัฒนาทักษะการพูดสนทนาบทที่ 2 ของนักเรียนจำนวน 80 คน

บทสนทนาบทที่2	จำนวนนักเรียน(คน)	ร้อยละ
คะแนนเกณฑ์ดีมาก	22	27.5
คะแนนเกณฑ์ดี	58	72.5
คะแนนเกณฑ์พอใช้	-	
ควรปรับปรุง	-	

ตารางที่ 3.3 ตารางสรุปผลการพัฒนาทักษะการพูดสนทนาบทที่ 3 ของนักเรียนจำนวน 80 คน

บทสนทนาบทที่3	จำนวนนักเรียน(คน)	ร้อยละ
คะแนนเกณฑ์ดีมาก	30	37.5
คะแนนเกณฑ์ดี	50	62.5
คะแนนเกณฑ์พอใช้	-	
ควรปรับปรุง	-	

ตารางที่ 3.4 ตารางสรุปผลการพัฒนาทักษะการพูดสนทนาบทที่ 4 ของนักเรียนจำนวน 80 คน

บทสนทนาบทที่4	จำนวนนักเรียน(คน)	ร้อยละ
คะแนนเกณฑ์ดีมาก	34	42.5
คะแนนเกณฑ์ดี	46	57.5

คะแนนเกณฑ์พอใช้	-	
ควรปรับปรุง	-	

ตารางที่ 3.5 ตารางสรุปผลการพัฒนาทักษะการพูดสนทนาบทที่ 5 ของนักเรียนจำนวน 80 คน

บทสนทนาบทที่ 5	จำนวนนักเรียน(คน)	ร้อยละ
คะแนนเกณฑ์ดีมาก	50	62.5
คะแนนเกณฑ์ดี	30	37.5
คะแนนเกณฑ์พอใช้	-	
ควรปรับปรุง	-	

จากตารางสรุปผลการพัฒนาทักษะการพูดสนทนาของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า หลังจากผู้เรียนได้ฝึกสนทนากับคู่สนทนาแล้ว ทักษะการพูดสนทนา

บทสนทนาบทที่ 1 ผู้เรียนมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีมากร้อยละ 25 คะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 75 ไม่มีผู้เรียนที่มีคะแนนอยู่ในเกณฑ์พอใช้และควรปรับปรุง

บทสนทนาบทที่ 2 ผู้เรียนมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีมากร้อยละ 27.5 คะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 72.5 ไม่มีผู้เรียนที่มีคะแนนอยู่ในเกณฑ์พอใช้และควรปรับปรุง

บทสนทนาบทที่ 3 ผู้เรียนมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีมากร้อยละ 37.5 คะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 62.5 ไม่มีผู้เรียนที่มีคะแนนอยู่ในเกณฑ์พอใช้และควรปรับปรุง

บทสนทนาบทที่ 4 ผู้เรียนมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีมากร้อยละ 42.5 คะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 57.5 ไม่มีผู้เรียนที่มีคะแนนอยู่ในเกณฑ์พอใช้และควรปรับปรุง

บทสนทนาบทที่ 5 ผู้เรียนมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีมากร้อยละ 62 คะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 37.5 ไม่มีผู้เรียนที่มีคะแนนอยู่ในเกณฑ์พอใช้และควรปรับปรุง

แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีทักษะการพูดสนทนาดีขึ้นและมีหลายคนที่มีพัฒนาการทักษะการพูดดีขึ้นมาก ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าเป็นเพราะการฝึกฝนการพูด การแสดงบทบาทสมมติ ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกด้านการพูด ภาษาอังกฤษ พูดคล่อง และพูดได้ดีขึ้นเป็นลำดับ

ตารางที่ 4.1 ตารางเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการพูดสนทนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 /1

คู่ที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	30	35
2	32	35
3	28	33
4	30	35
5	34	36
6	35	35
7	31	35
8	29	34
9	27	32
10	33	36
11	27	30
12	32	35
13	31	33
14	31	33
15	30	34
16	28	30
17	29	31
18	31	34
19	32	34
20	31	34

ตารางที่ 4.2 ตารางเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการพูดสนทนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 /2

คู่ที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	29	33
2	31	38
3	28	33
4	30	35
5	31	35
6	32	37
7	32	35
8	29	34
9	27	32
10	32	36
11	27	30
12	32	35
13	31	33
14	31	33
15	32	34
16	28	30
17	29	31
18	31	34
19	29	32
20	31	34

จากตารางเปรียบเทียบพบว่า หลังการพัฒนาทักษะการพูดสนทนา นักเรียนทั้งหมดมีทักษะการพูดสนทนาดีขึ้น

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า หลังจากผู้ได้ฝึกพูดสนทนา จากบทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ ทั้ง 5 บทแล้ว ผู้เรียนมีทักษะการพูดสนทนาดีขึ้น มีความมั่นใจในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ และดำเนินการออกเสียงพูดใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากขึ้น นักเรียนมีความสุขในการพูดสนทนาภาษาอังกฤษยิ้มแย้มแจ่มใสและยังพบว่าร้อยละ 90 นักเรียนต้องการให้ครูสอนพูดบทสนทนาในห้องเรียนเป็นภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะ

การพูดสนทนา การพูดสื่อสาร เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในชีวิต ในยุคปัจจุบัน เพราะภาษาอังกฤษมีในองค์ความรู้ทุกแขนง ดังนั้นการได้พูดสื่อสารอยู่เป็นประจำจึงจะทำให้เกิดทักษะการพูดสนทนาได้คล่องแคล่ว และมีความมั่นใจในการพูด ทักษะการพูดสนทนาจะสมฤทธิ์ผลได้จากการกระทำที่ต่อเนื่องหรือ สม่ำเสมอและเป็นธรรมชาติ ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาทักษะการพูดสนทนาหรือทักษะในการพูดอื่นๆต่อไป โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและกล้าที่จะพูดสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งกับคนไทยด้วยกันและกับชาวต่างชาติ

เอกสารอ้างอิง

- กุสุมา ลำนุ้ย. (2533). การจัดการกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. วารสารศึกษาศาสตร์. 6 : 22.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- เฉลิม ทองนวล. เทคนิคการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ไสเอ็ดพับลิชชิง, 2557.
- ธมนนัญ บุรุษภักดี (2547) การพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ บทบาทสมมุติวิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วิชาภาษาอังกฤษ) ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545).การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, สุนันทา แก้วพันช่วง. (2550).
- การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพมหานคร.
- สุมิตรา อังวัฒนากุล. (2537). การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์

ภาคผนวก